

maart 2005, nummer 90

GIJ ZULT GENIETEN

Gij zult genieten is een onafhankelijk tijdschrift, uitgegeven door Bierproefgenootschap "Gij zult genieten" te Zwolle. Het tijdschrift verschijnt maximaal negen maal per jaar en is gratis voor de leden.

"Gij zult genieten" (voor het eerst bijeen op 30 november 1993) is een genootschap van biergenieters, die onder meer door proeven en beoordelen van bieren, het houden van excursies naar daartoe gepaste gelegenheden, het (laten) geven van voordrachten, het uitgeven van een eigen periodiek, etc. hun kennis en genoegen op het gebied van bier willen vergroten.

Eens per maand, steeds op de laatste maandag van de maand, houdt het genootschap een bierproefavond. De bijeenkomst begint om 20.30 uur en wordt gehouden in Café "t Beugeltje", Krabbestraat 63 (aan de stadsmuur bij de Broerenkerk) te Zwolle. In de maanden juli, augustus en december is er geen proefavond.

De contributie bedraagt € 5,00 per avond. Uit deze contributie worden de zaalhuur voldaan evenals de te proeven bieren betaald. Wie niet aanwezig is, hoeft niet te betalen. De penningmeester houdt inkomsten en uitgaven bij en brengt daarvan jaarlijks (in november) verslag uit. Het genootschapjaar loopt van november tot en met oktober.

Consumpties, die voor of na de bijeenkomst genuttigd worden, zijn voor eigen rekening.

Bij opheffing van het genootschap (hetgeen Bacchus verhoede) zal een eventueel voordelig saldo verdeeld worden onder de leden en wel naar rato van hun aanwezigheid tijdens het bestaan van het genootschap.

HET BESTUUR VAN "GIJ ZULT GENIETEN"

Eric Krijnen P.C. Hoofdstraat 2	8023 AK ZWOLLE	voorzitter (038) 453.4191
Anno Buis Commissarislaan 148	8016 LV ZWOLLE	penningmeester & ledenadministratie (038) 460.1890
Gerrit Mulder Glanerbeek 133	8033 GB ZWOLLE	logistiek (038) 454.6890
Frits Coers Meidoornplein 2	8013 TR ZWOLLE	reizen & recreatie + webmaster (038) 460 3886
Wim van der Spek Momenteel in Engeland (bij Susan) en bijna een eigen brouwerij in Engeland		culinair
Henk Brassien Thorbeckegracht 3/C	8011 VL ZWOLLE	publicaties en tijdschrift (038) 422.3214

Iemeel redactieadres: gij.zult.genieten@planet.nl
Website: <http://www.gijzultgenieten.nl>

DE VOORPLAAT

Franka op een terrasje, ergens in België (met toestemming van de tekenaar, Henk Kuypers).

Een woord vooraf

Zythos festival 2005

Lees wat u gemist hebt door niet mee te gaan naar de tweede editie van het Zythos Bierfestival in het Belgische Sint Niklaas. Maar ... gelukkig is er in 2006 een nieuwe editie van deze opvolger van de 24 Uur van het Belgische Speciaalbier.

Een nieuwe rubriek (en ook nog een blijvertje?)

Vanaf dit 90^e nummer van Gij zult genieten een poging een nieuwe rubriek een blijvertje te laten worden. Uw aller medewerking is daarbij gewenst. De naam van de nieuweling: **Het bierviltje van de maand**. Het kan een bijzonder viltje zijn, maar net zo goed een humoristisch viltje. Of ..... vul zelf maar in. De Koninck bijt het spits af. Wie volgt? Ter beschikking gestelde viltjes krijgt u terug.

Burg Ermelo 10 jaar

Deze maand bestaat Vlaams Café en Bierhal De Hazeburg 10 jaar. Namens ons allen heb ik Jan per kaart bedankt voor 10 jaar Hazeburg en met name voor zijn bierhal, sinds jaren onze voornaamste leverancier van (wellicht niet goedkope, maar wel) erg mooie bieren.

Wat drinken we vanavond?

Ditmaal eens geen inkoop in Ermelo. Wel: uitsluitend eigen inkoop. De vier Genieters die in Sint Niklaas waren, wisten daar een viertal mooie, ¾-literflessen los te peuteren. En Frits, die met zijn lief in de Ardennen verbleef, had beloofd - tussen zijn liefkozingen door - iets fraais en drinkbaars uit de Ardennen mee te nemen. Of dat gelukt is, merken we vanavond vanzelf. Het is overigens wel te hopen, want op de dag, dat ik deze woorden inklopte (8 maart) heb ik Sjef Inkoop telefonisch verwittigd, dat hij niets hoefde in te kopen.

En, als extraatje: Zilverpint, het jubileumbier van het 25-jarige PINT. Ook in ¾-literfles.

Deze maand in Gij zult genieten

- Het bierviltje van de maand,
- Gij zult genieten in Sint Niklaas,
- Het verslag van de proefavond van 31 januari 2005,
- Geknipt voor u over Bierfriet en een geslaagde aanval op het Rheinheitsgebot.

Henk Brassien

Het bierviltje van de maand

Verworven tijdens het Zythos Bierfestival 2005 in Sint Niklaas. Een viltje in de categorie "Begrip voor de medemens". En, zoals we allemaal weten: begrijpen is accepteren.

Inzendingen voor het viltje van de maand april zijn van harte welkom.

Henk Brassien

België, Sint Niklaas: het tweede Zythos bierfestival

De voorgeschiedenis

Ooit, in 2000, liepen Anno en zwager Alex met hunne gaden door Antwerpen te slenteren. Opeens was daar de 24 uur van het Belgische Speciaalbier. De heren gingen ter festival, de dames kregen de creditcards mee en kochten zich arm. Het herstel van de Belgische economie begon die dag in Antwerpen.

In 2001 gingen zeven Genieters een weekendje naar Antwerpen. In 2002 waren het er zelfs dertien.

Vervolgens ging de organiserende vereniging ter ziele en was 2003 een saai jaar. Gelukkig nam Zythos (een overkoepelende vereniging van plaatselijke proefverenigingen) het festival in 2004 over. November (te dicht bij het PINT Bokbierfestival in Amsterdam) werd maart. Zes Genieters gingen er heen. Ze sliepen in een kasteel.

Dag één, zaterdag 5 maart 2005

Helaas, minder deelnemers, vier slechts: Anno, zwager Alex, Coen en ik. Diverse Genieters hadden allerlei goede redenen om helaas niet mee te kunnen. Laten vooral zij alvast de data 4 en 5 maart 2006 noteren: de derde jaargang van het Zythos Festival.

En zo reden we dan zaterdagmorgen 5 maart naar de BP-pomp in Houten, waar we Alex oppikten. Een snelle kop koffie en verder door het besneeuwde Nederlandse landschap. Een gasstop vlak voor de grens (met tijd voor weer een koffie en een gehakstaaf (reizen maakt hongerig)) en dankzij onze bekwame kaartlezer Coen kwamen we weldra bij hotel Torenhof in Nieuwerkerken, onderdeel van Sint Niklaas. Ditmaal mocht ik in het torenkamertje logeren. Coen in het meidenkamertje ervoor. Als een soort (niet hoorbaar snurkende)

Engelse bulldog. Ook ik heb niet gesnurkt, althans niet voor mij hoorbaar.

Ook dit jaar was de stadsbus (halte pal voor het hotel) weer gratis en tegen 14.45 uur liepen we de Stadsfeestzaal in. Vreugde der herkenning: de jetonbar, de glazenstand, de bierwinkel, de tombola (later meer) en natuurlijk de hal met de lange tafels en zo'n 50 standjes met vooral kleine(re) brouwers. Gezamenlijk hadden ze om en nabij 150 soorten bier bij zich. In fles, maar vaak ook op vat. Vrijwel direct kwamen we Jan N en zoon tegen. Ze bleken ook nog eens in ons hotel te verblijven. We zouden elkaar nog dikwijls tegenkomen.

Op zoek naar dat ene mooie bier

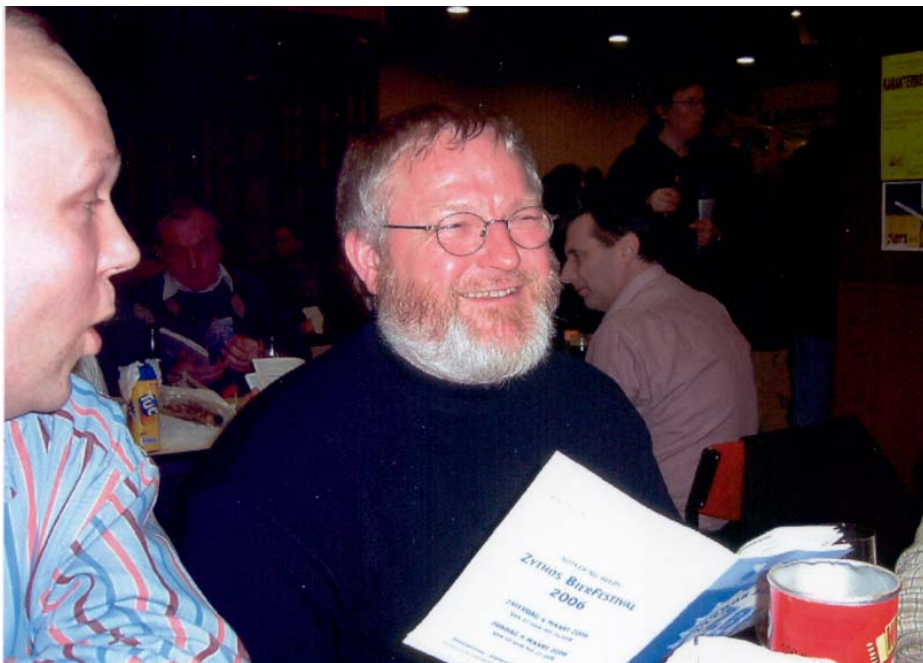
Na bespreking van de krijgsplannen vatten we tegen 15.00 uur ons eerste proefsel. Het zou te ver voeren alle proefsels nu vervolgens te noemen. Maar neemt u maar aan, geachte lezer, dat we ons buitengewoon vermaakt hebben. Diverse soorten, waarvan wij het bestaan niet konden vermoeden, proefden we. Vaak nieuwsgierig gemaakt door omschrijvingen (in het fraaie en deugdelijke festivalboekje) als: volledig gesluierd, uitgesproken neus van chocolade, dense kraag dat mooi kantwerk achterlaat, out hout, retronasaal peperachtig, met dikwijls een koudesluiser. Enzovoort, blijf daar maar eens rustig onder. En wat te vinden van geattenuerd, adstringent, de neus geeft paardendeken, als door een insect als een wants geproduceerd. Er kwam inderdaad heel veel bij kijken. Niks gewoon even een bier proeven.

Iets later vervoegde ik mij bij stand 47 van De Leyert (Gerrit let op!), alwaar ik Hildegarde van Ostaden een exemplaar van ons krantje van oktober 2004 kon aanbieden. Het krantje met de foto van haar en mij ter gelegenheid van de 50^e verjaardag van Sjef Inkoop. Ze was er erg mee verguld. Zelfs zondag moest ik dat nog horen. In ruil schafte ik mij een Urthel Bok aan (heerlijk bier).

Het was flink drukker dan in 2004, met moeite vonden we een vrij stuk tafel, van waaraf we onze verkenningstochten zouden aanvangen. En waar we onze voorraad toast, worsten, hardgekookte eieren, pinda's en fraaie kazen uitstalden. Gul als we waren lieten we een heer, door Belgen De Professor genoemd, ook mee-eten, evenals andere burenen.

Opvallend veel dikke meneren, hun omvangrijke buiken trots voor zich uit torsend. We werden er rustig van: hoezo waren wij wat dik! Moet je

dat zien! De erg dikke man van Antwerpen en Zythos 2004 was er ook weer. De Professor wist zelfs zijn naam (die ik hier uit piëteit niet noem). Ook wist hij dat de goede man een paar schoenen per half jaar versleet.

Is dit genieten of niet?

Tegen zessen voegen Jan en zoon zich bij ons. Ervaringen worden uitgewisseld, tips gegeven, een glas aangeboden voor een reuk en een nip. Met enige regelmaat verdwijnen tafelgenoten met een leeg glas in de drukte om met een vol terug te keren. Of we onze schoenen uitgetrokken hadden? Neen, dat was meegenomen kaas. Oh!

Het begint wat rustiger te worden. Ook verschijnen de mevrouwen met kinderwagens. Om hunne mannen te bewegen huiswaarts te keren? Ach vaderlief, toe .....

Een groepje Engelsen naast ons is eerst in Amsterdam in het Van Gogh Museum geweest en blijft de rest van het weekend hier. Er zijn veel Engelsen, maar ook diverse Amerikanen, Ieren, Denen en natuurlijk Hollanders (soms met een eigen bus, zoals Pint Noord Holland).

Adstringent en retronasaal

Jan beveelt Buffalo (speciaalbier, donker, 6% van Van den Bossche) aan. De Belgische buurvrouw (kwam hier per ongeluk binnen met haar beide zonen, terwijl ze bijna om de hoek woonde) wist te melden wat adstringent betekende. Komt vooral voor bij het drinken van een Geuze of een Kriek: door de zuurte wordt de keel ietwat samengeknepen. Variant: de tong krimpt en moet zich aanpassen. Als Latinist wist ik natuurlijk wat retronasaal was: terugkerend via de neus.

Zoals altijd, druk bij De Leyert en Hildegarde van Ostaden

Voor de maaltijd verlaten we de feestzaal en komen we bij restaurant Kopenhagen. De vriendelijke dienstster maakt snel plaats voor zes en wil zelfs wel een foto van ons gezelschap maken. Jan en zoon vertonen afwijkend gedrag: pepersteak met een Carlsberg pintje, de rest neemt –

we zijn in België, nietwaar? – stoofvlees met fritten en Westmalle Dubbel. Helaas was er geen “Broooooojje .....sjoarrrrrmahhh”. Meest nadrukkelijke onderwerp van gesprek wordt meet- en regeltechniek en de rol van Siemens in dat verband. Honeywell was een minkukelbedrijf. Zoon Jan en Alex blijken min of meer vakgenoten te zijn. Eindelijk een gesprek op niveau, althans: dat was hun mening. Alex kan praten en eten tegelijk, ook de borden van Anno en mij ontdoet hij van de overblijfselen. Koffie of thee na maakt de maaltijd compleet. Na een aardige afronding (blij gezicht bij de dienstster, die recent 26 jaar geworden was) gingen we terug naar het festival.

Sint Niklaas

Tegen tien was het al aanmerkelijk rustiger. “Onze” oude plek lag er verlaten bij en we schoven weer aan. We leren dat Sint Niklaas omstreeks 60.000 inwoners kent, probeert een grote stad te worden (nieuw station + plein, nieuw koopcentrum en de Markt geheel op de schop om omgetoverd te worden tot een grotenstadsplein). Voor de jeugd schijnt er niets te doen te zijn. Gelukkig ligt Antwerpen dichtbij.

Rond half elf wordt de eerste slaper gesignaleerd. Met een vette, gelukzalige grijns op zijn gezicht. Hij droomt van nog meer mooie bieren. If this is heaven... We horen van café Delirium in Brussel: 2000 soorten bier in huis. Als Jan Ermelo dat hoort...

Mooi geweest

Tijd voor een laatste proefsel. Het wordt voor mij een Triverius van De Graal (stand 12, zwaar witbier, 6,8% alc., geen hoogtepunt). Niet veel later is het mooi geweest, tijd om de laatste bus te halen (23.38 uur). De voorraad worsten en kazen is aardig uitgedund, drie van de acht eieren moeten tot morgen wachten. Alex wil eigenlijk nog wel een “Broodje..”

De chauffeur van de streekbus (drinkt geen bier, is sportman, onlangs nog derde geworden bij kogelstoten!) is in een goede stemming en laat ons gratis meerijden. Weer een EURO p.p. verdiend, is wel weer een jeton. En dat terwijl de laatste gratis stadsbus al een half uur eerder wegging. Tegen twaalfen stopt de bus bij de halte voor het hotel. Via de geheime code (vier cijfers op een toetsenbord bij de achterdeur, zo geheim, dat we hem zelfs nu niet verraden) komen we veilig binnen. Moe, maar voldaan zoeken we onze kamers op en Coen slaapt al voordat zijn vermoeide hoofd het kussen raakt. Morgen geen wakkere kinderen om vijf uur. Morgen uitslapen!

Jetons – de Euro's voor de proevers

Dag twee, zondag 6 maart

Prima geslapen. Douchen in een ligbad onder een schuine wand viel niet mee. Een mooi ontbijt om een uurtje of negen in de fraai ingerichte eetzaal maakte veel goed. Alles leek erop, dat de Ridder des Huizes ieder moment kon binnenschrijven.

Jan en zoon gingen na het ontbijt huiswaarts. Wij moesten nog even controleren of de Stadsfeestzaal inmiddels weer op orde was. Tegen elfen waren we er weer. Iemand van de organisatie weet te melden, dat er gisteren dik 4.000 bezoekers zijn geweest. De organisatie was erg tevreden. Volgend jaar nog eenmaal in deze hal. Daarna schijnt hij een andere bestemming te krijgen. Wat dan? Ja, dat wisten ze nog niet.

Anno beproeft zijn geluk in de tombola. Zijn lotje met nr 194 van één EURO levert hem helaas niet de felbegeerde fles La Chouffe op. Wel weet hij meteen de hoofdprijs in de wacht te slepen.

De prijzenmevrouw kijkt wat sip als ze hem een kistje met het dubbele statief met twee Kwakglazen en vier bijbehorende flessen overhandigt. Anno daarentegen was wel blij. Coen had pech. Hij was een EURO kwijt en kreeg er niets voor terug.

Rap een kop koffie en dan over naar het echte werk. Alex bijt het spits af en om 11.15 uur glimlacht hij naar zijn eerste proefsel. Ietwat later volgen we zijn voorbeeld.

Het is aanmerkelijk rustiger dan gisteren. Wel signaleren we meer vrouwen en wat rustiger types. De Engelsen lijken nog te slapen. Tegen half twee besluiten we er een einde aan te maken. Met elk twee of drie proefsels van 15 cl hebben we het wel gezien. 't Was mooi geweest en zo komen we mooi op tijd weer thuis.

Dankzij met name Alex kunnen we met vier driekwart literflessen van Brouwerij De Glazen Toren uit Erpe-Mere vertrekken. 21 februari zijn ze te proeven op de maandelijkse bijeenkomst. Ik beloof de brouwer onze ervaringen toe te sturen.

Coen kan het niet laten en gaat nog even Tombola'en. En tot zijn eigen verbazing (en die van Anno) wint hij een fles La Chouffe. Tja, het kan verkeren.

De parkingmunt wordt omgeruild voor een uitrijdmunt en zonder verkeer te rijden worden we omgeleid. De Ring is in onderhoud, heet het te zijn. We houden het op een ordinaire oplichterpraktijk om ons door een toltunnel (EUR 5,00) te voeren. Boeven, die Belgen!

Wat is een reis zonder koffiestop? Inderdaad, bij de Esso in de buurt van Nijkerk stoppen we nog even. Helaas geen gehaktstaven, verkeerde merk benzine. Wel dezelfde koffieautomaten als bij Achmea (die grote van Douwe Egberts), maar bij de Esso moesten we betalen. Ter vergelijking: BP Houten EUR 0,60, Shell grens EUR 0,90 en Esso EUR 0,80 voor een bekertje koffie.

Volgend jaar

Het zal het vijfde jaar zijn, dat we met Gij zult genieten een Belgisch festival gaan bezoeken. Wat meer deelnemers zou wel aardig zijn. Verzet dus verjaardagen etc. en gaat in grotere getale mee. Als 2006 niet minder wordt dan dit jaar, kan ik u een genoeglijk weekend beloven.

Henk Brassien

Verslag proefavond 28-05-2005

(Erratum:

Ik heb de kop van dit artikel maar ongewijzigd gelaten. Vermoedelijk was Frits nog helemaal onder de indruk van zijn lief, waarmee hij een weekje naar de Ardennen geweest was. En ja, dan vliegt de tijd. Maar voor de goede orde: het verslag is toch echt van de proefavond van maandag 28 **februari** 2005 - HB).

Opening

Het is dit keer een rustige avond na de massale opkomst bij de Russische bierenavond van januari. Het aantal bezoekers blijft dit keer steken op negen, te weten: Anno, Coen, Eric, Frits, Gerard V, Gerrit, Henk, Marcel en Nico B.

De bieren

We hebben ditmaal het etiketbier **Ab Normaal Weisze** en **Gouden Carolus Kerstbier**.

Mededelingen

De proefavond van maart is op 21 maart, in verband met de Pasen. België bestaat dit jaar 175 jaar en dat wordt onder andere gevierd met bier. Henk heeft een boekje met bierroutes waar ook veel informatie in staat over de geschiedenis van het bier in België. De website is verder aangepast, en een bezoek meer dan waard!

Het proeven

Ab Normaal

Marcel – Vlak, heeft weinig met witbier te maken. Kraag heeft romige geur. 6 – 6.

Coen – Zurig Witbier, vlak, warmer wordt hij minder lekker. 6 – 6.

Gerard V. – Zurig, ruikt niet geweldig, niet mijn bier. 5 – 5.

Anno – In het begin lekker. Droog in de mond. 6,5 – 6.

Gerrit – Geur aangenaam. Weinig zoets. Nasmaak droog. Warmer wordt hij niet lekkerder.

Henk – Smaakt naar Grolsch zomergoud. Geur van natte tabak. 6,5.

Eric – Vlak, weinig geur. Warmer ruikt hij zoetiger. Proeft kamille. Goed voor de darmen. 5,5 – 6.

Nico – Rook niks. Mooie schuimkraag. Romig. 7 – 6,5.

Frits – Best aardig. Haalt het echter niet bij de Oostenrijkse witbieren. 7- 6,5.

Carolus Kerstbier

Coen – Kalabanga!!! Geur een 9. Sinaasappel, anijs, laurier, drop. 8,5.

Gerard V. – Overdone. Teveel van alles. Te complex. 8 – 7.

Anno – Geur een 9,8. Heerlijk bier. Combi van bier en kruidenborrel. Bijna perfect. 9 – 9,5.

Gerrit – Geur heerlijk. Suiker, kandij. Voor het alcohol % een zeer goede smaak. 8 – 8,5.

Henk – Rijk bouquet. Lekker bij eten. 8 – 9.

Eric – Overdone. Over een paar jaar proeven. Als geur wegvalt meer smaak. 8,5.

Frits – Heerlijk! Lekkere geur. 9.

Nico – Kruidig aroma. Sinaasappel, steranijs, drop, peper, koriander. Helder bier. Te zwaar. Bittere nasmaak. Te overdone. 9 – 8,5.

Marcel – Peper, tijd. Warme wangen bier. 9,8.

Frits Coers

Geknipt voor u

Regelmatig staat er allerlei fraais of onzinnigs over bier in de kranten. Twee voorbeelden: een nieuw soort fritten met de smaak van bier (de Volkskrant 15 december 2004) en een geslaagde aanval op het Duitse Rheinheitsgebot. Brouwsel met suiker mag nu ook officieel bier heten (Trouw 26 februari 2005. Let overigens op de naam van de schrijver).

Henk Brassien

Bierfriet blijft alcoholvrij ^{VK} 19.12.04

Dat Nederwiet het over de grens goed doet is al enige tijd bekend. Dat Nederfriet ook niet onder doet voor andere landen is iets nieuws. Deze week introduceerde voedingsmiddelenbedrijf Lamb Weston Meijer op de jaarlijkse aardappelbeurs in België een nieuw soort frites met de smaak van... bier. In Engeland mochten ze al kennismaken met de Nederlandse uitvinding en daar zijn de bierfrietten een hit. In een groot aantal pubs en brasserieën kunnen de bierfrietten bij wijze van komisch aperitief worden besteld. Doorgaans worden ze daar geserveerd in een leeg glas bier.

Wie nog moet rijden na afloop van een bezoek aan een snackbar, hoeft zich geen zorgen te maken. In de friet zit nul procent alcohol. De directeur van Lamb Weston Meijer omschreef zijn friet in het dagblad *De Gentenaar* als volgt: 'Je kan er kilo's van eten zonder dronken te wor-

den.' De bijzondere biersmaak krijgen ze door een speciaal bad in een goedje dat de smaak van bier bijna perfect nabootst.

Frietkenner Michiel Mes heeft nog nooit van de bierfrietten gehoord. Het brein achter de de website Vlaamse Frieten doet het idee af als 'een typisch Nederlandse uitvinding'. Voor

hem gaat er niets boven zelfgemaakte Vlaamse frieten waarvoor niet veel meer nodig is dan bintje-aardappelen, plantaardige olie en zout. Mes: 'En ab-so-luut geen azijn.' Voor de echte frietfan heeft Mes nog de volgende tips: 'Snij frietten nooit te dun, gooi niet teveel frietten in het vet en eet nooit en te nimmer voorgebakken patatten.'

Bij Lamb Weston Meijer geloven ze niet in de alleenheerschappij van de Vlaamse frieten. In de vestiging in de Verenigde Staten houdt een team van 25 mensen zich permanent bezig met de ontwikkeling van nieuwe producten. Op dit moment biedt het bedrijf 36 frietvarianten aan.

Tamara Doves

Brouwsel met suiker mag nu ook officieel bier heten

De hoogste administratieve rechtbank in Duitsland, het Bundesverwaltungsgericht in Leipzig, heeft donderdag een revolutionaire uitspraak gedaan: bier met suiker is ook bier.

Dat is fantastisch nieuws voor Helmut Fritsche. Dertien jaar geleden kocht deze ondernemer een voormalige Oost-Duitse staatsbrouwerij op in het Brandenburgse plaatsje Zelle. Fritsche ging daar aan de Poolse grens een donker bier brouwen volgens een recept dat, volgens hem, de Cisterciënzer monniken in een nabijgelegen klooster al sinds mensenheugenis hanteerden. Aan zijn 'Neuzeller Klosterbau' voegt hij na de gisting een schep suiker toe. Voor de smaak. Dat mag u doen, maar dan mag uw brouwsel geen bier heten, zo kreeg Fritsche te horen van het Lebensmittelüberwachungsamt van Brandenburg. De autoriteiten beriepen zich op het roemruchte Duitse Reinheitsgebot uit 1516. Daarin staat dat bier moet bestaan uit water, tarwe (mout), hop en gist. Andere ingrediënten zijn verboden. Het Reinheitsgebot, ingesteld door de Beierse hertog Wilhelm IV, is in 1906 herbekrachtigd en van toepassing verklaard in het gehele Duitse keizerrijk. Tot 1987 verhinderde de wet dat pak 'm beet Heineken zijn 'bier' op de Duitse markt mocht verkopen. Maar in dat jaar bepaalde het Europees Gerechtshof dat Duitsland buitenlandse bieren moest toelaten, ook als ze niet volgens het Reinheitsgebot zijn

gebrouwen. Dat moest men dan maar op het etiket aangeven. Maar het inheemse, Duitse gerstenat bleef gebonden aan de bijna vijf eeuwen oude bepalingen. Fritsche begon zijn gevecht tegen de juridische bierkaai ruim tien jaar geleden. Bij lagere instanties kreeg hij steeds ongelijk. Maar de aanhouder wint: zijn bier mag sinds donderdag bier heten. De rechtbank vond onder meer dat afwijkingen van de regel mogelijk moeten zijn. Is nu het hek van de dam? Mogen Duitse bierbrouwers straks ook zo maar kersensiroop of limoensap in hun bier gooien? Dat is misschien geen gek idee. Het gaat namelijk niet goed met de Duitse bierindustrie. Duitsers drinken steeds minder bier, ze liggen met een jaarconsumptie van 115 liter per persoon achter op de Tsjechen en de Ieren. Of de gevolgen van de uitspraak groot zullen zijn, valt te bezien. Ook in 1987 verwachtten de Duitse bierbrouwers rampen, maar het is allemaal erg meegevallen. Slechts drie procent van het in Duitsland genuttigde bier is buitenlands. Wellicht uit achterdocht jegens alles wat niet volgens het Reinheitsgebot is gebrouwen, hangen Duitse consumenten aan Duitse merken – ook al zijn die massaal overgegaan in buitenlandse (Deense, Belgische, Nederlandse) handen. De grootste Duitse biermerk-eigenaar is trouwens ook al geen bierbrouwer, maar een koekenbakker. Dr Oetker is zijn naam.

Eric Brassem

HET ELFDE GEBOD, GIJ ZULT GENIETEN

Het Elfde Gebod is een hemels, goudblond bier van hoge gisting extra zwaar gebrouwen met zuivere gerstemout en fijne hop, door de Brabantse Hooggistbrouwerij de Drie Hoefijzers, die zich ten doel stelt authentieke speciaalbieren uit het Groot-Brabant van 1628 te handhaven.

Het is een krachtig bier met een volmondige bitterzoete smaak, dat toch gemakkelijk drinkt. Daardoor zal het moeilijk zijn de verleiding van dit bier te weerstaan.

Serveer het bij 7° C in het originele rondborstige Elfde Gebod glas.

